

Брюксел, 16.2.2016 г.
SWD(2016) 28 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаващ

предложение за Решение на Европейския парламент и на Съвет

**за създаване на механизъм за обмен на информация във връзка с
междуправителствени споразумения и необвързващи инструменти между
държавите членки и трети държави в областта на енергетиката
и за отмяна на Решение № 994/2012/ЕС**

{COM(2016) 53 final}

{SWD(2016) 27 final}

Обобщение на оценката на въздействието
Оценка на въздействието на предложението за ревизиране на Решението относно механизма за обмен на информация във връзка с междуправителствените споразумения между държавите членки и трети държави в областта на енергетиката (Решение № 994/2012/ЕС относно междуправителствените споразумения)
А. Необходимост от предприемане на действие
Защо? Какъв е разглежданият проблем? <u>Максимум 11 реда</u>
<p>С Решение № 994/2012/ЕС от 25 октомври 2012 г. бе създаден механизъм за обмен на информация между държавите членки и Комисията във връзка с междуправителствените споразумения в областта на енергетиката. Както личи от анализа в доклада за оценка, приложен към настоящата оценка на въздействието, опитът показва, че досегашното решение не постига една от основните си цели, а именно да се гарантира съответствието на междуправителствените споразумения с правото на ЕС. По-конкретно, то се оказва неефективно, що се отнася до насърчаването на трансформирането на междуправителствените споразумения, чието несъответствие с правото на ЕС е установено <i>a posteriori</i>, в такива, които са в съответствие с това право. Установени бяха три основни фактора, стоящи в основата на този проблем:</p> <ul style="list-style-type: none"> • липсата на каквото и да било предварително уведомяване на Комисията относно междуправителствените споразумения, което води до риск да бъдат изготвени междуправителствени споразумения, които не са в съответствие с правото на ЕС; • липсата на адекватни правни механизми в някои междуправителствени споразумения, които да позволяват тяхното изменение или прекратяване; <p>липсата на прозрачност при текущите преговори по междуправителствени споразумения/ефект на заместването.</p>
Какво се очаква да бъде постигнато с настоящата инициатива? <u>Максимум 8 реда</u>
<p>Преразглеждането на решението се извършва в контекста на Стратегията за енергийния съюз, чиято цел е да осигури на потребителите в Европейския съюз — битовите потребители и предприятията — сигурно, устойчиво, конкурентоспособно и достъпно енергоснабдяване. Преразглеждането има две основни цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> • осигуряване на по-голямо съответствие на междуправителствените споразумения с правото на ЕС, като по този начин се гарантира правилното функциониране на вътрешния енергиен пазар и се засилва конкуренцията; <p>повишаване на прозрачността на междуправителствените споразумения с цел увеличаване на разходната ефективност на енергийните доставки в ЕС и на солидарността между държавите членки.</p>
Какво предимство има предприемането на действие на равнището на ЕС? <u>Максимум 7 реда</u>
<p>На първо място, по силата на правото на ЕС държавите членки са длъжни да избягват или отстраняват всякаква несъвместимост между правото на Европейския съюз и междуправителствените споразумения, които те сключват с трети държави. Една от целите на ЕС (съгласно член 194 от ДФЕС) е да осигури правилното функциониране на вътрешния енергиен пазар, което изисква вносът на енергия в Европейския съюз да се осъществява изцяло в съответствие с правилата на вътрешния енергиен пазар. На второ място, нараства необходимостта от координация на наднационално равнище поради все по-голямото интегриране на енергийната инфраструктура и пазари на равнището на ЕС, общата зависимост от външни доставчици и амбицията на ЕС и на неговите държави членки за създаване на енергиен съюз.</p>

Б. Решения
Кои законодателни и незаконодателни варианти на политиката бяха разгледани? Има ли предпочитан вариант или няма такъв? Защо? <u>Максимум 14 реда</u>
Вариант 1: Базов сценарий: Решението относно междуправителствените споразумения остава непроменено, но се укрепва политиката спрямо нарушенията.
Вариант 2: Образци на разпоредби, които не нарушават правото/насоките на ЕС, за

включване в междуправителствените споразумения:

Предвижда се евентуалното разработване на образци на разпоредби и уточняване на последствията от включването им в междуправителствените споразумения за процеса на оценяване от страна на Комисията.

Вариант 3: Предварителната оценка на междуправителствените споразумения от страна на Комисията би могла да стане задължителна:

Държавите членки евентуално могат да бъдат задължени да информират Комисията на ранен етап за всякакви текущи преговори по междуправителствени споразумения и да представят своите проекти на междуправителствени споразумения на Комисията за предварителна оценка.

Вариант 4: Комисията би могла да получи правото да участва в качеството на наблюдател в преговорите по междуправителствени споразумения:

По силата на досегашното решение относно междуправителствените споразумения дадена държава членка „може да поиска съдействие от Комисията“. Държавите членки обаче биха могли да бъдат задължени да канят Комисията да участва в преговорите в качеството на наблюдател.

Вариант 5: Комисията евентуално да договори споразумения на ЕС в областта на енергетиката:

Задължителната предварителна нотификация ще даде възможност за предварителна проверка и обсъждане на въпроса дали споразумение на равнището на ЕС (било то изключително или смесено) би било по-подходящо средство за постигането на дадена цел.

Заклучението от настоящата оценка на въздействието е, че икономически най-ефективен, ефикасен и съразмерен е вариант 3.

Кой подкрепя отделните варианти? Максимум 7 реда

От 28 юли до 22 октомври 2015 г. беше проведена обществена консултация във връзка с тази инициатива, основните резултати от която са, както следва:

- Органи на публичната власт: Шест държави членки считат, че сегашната система трябва да бъде укрепена. Пет държави членки бяха на мнение, че ревизиране на сегашната система не е необходимо.
- Предприятия: Голямото мнозинство от отговорите, получени от заинтересовани страни от средите на бизнеса, подчертаха колко важно е търговските договори да останат извън обхвата на Решението относно междуправителствените споразумения.

Застъпилите се за подсилване на разпоредбите на Решението относно междуправителствените споразумения в общия случай считат, че основното средство за постигането на тази цел следва да бъде въвеждането на механизъм за задължителна предварителна проверка.

В. Въздействие на предпочетения вариант

Кои са ползите от предпочетения вариант (ако има такъв; в противен случай — от основните варианти)? Максимум 12 реда

Настоящата оценка на въздействието се основава на качествена оценка на предложените варианти. Това се дължи на факта, че не е възможно да се измери количествено в пълното му многообразие прякото и непрякото макроикономическо въздействие на промените в Решението относно междуправителствените споразумения. Икономическите ползи от вариант 3 (задължителни предварителни проверки за съвместимост) ще произтекат от по-високата степен на съответствие на междуправителствените споразумения с правото на ЕС и основно са свързани с:

- по-голямата правна сигурност, която благоприятства инвестициите. Това се отнася най-вече за свързаните с инфраструктурата междуправителствени споразумения, които имат за цел да осигурят правна сигурност за проектите с високи равнища на инвестиции;
- добре функциониращ вътрешен енергиен пазар, без сегментиране и със засилена конкуренция;
- повишената прозрачност по отношение на положението със сигурността на доставките във всички държави членки, което на свой ред би могло да намали риска от дублиране на инвестициите и/или от инфраструктурни несъответствия.

Въздействието на ревизираното Решение относно междуправителствените споразумения в екологичната и социалната сфера би било косвено. Доколкото подобно ревизиране ще увеличи степента на съответствие на междуправителствените споразумения с правото на ЕС и по този начин ще създаде по-

добра бизнес среда като цяло, това въздействие се очаква да бъде положително.

Какви са разходите за предпочетения вариант (ако има такъв; в противен случай — за основните варианти)? Максимум 12 реда

Предпочетеният вариант, а именно вариант 3, би могъл да доведе до административни разходи както за Комисията, така и за държавите членки.

На равнището на ЕС първото ниво на предварителна оценка за всяко ново или подновено междуправителствено споразумение, представено на Комисията, вероятно ще изисква заетост от страна на две длъжностни лица от ГД „Енергетика“ в продължение на до два пълни работни дни. Евантуално ще са необходими консултации и с Правната служба на Комисията и с другите компетентни генерални дирекции, както и да се ангажират усилията на един или двама юристи в продължение на около един до два дни.

На национално равнище основната част от работата по правната оценка и изготвянето на проекта, необходима за сключването на междуправителствено споразумение с трета държава, ще се върши независимо дали се предвижда задължителна предварителна нотификация или не. Поради това допълнителните разходи при този вариант на национално равнище евентуално ще бъдат свързани с представянето на документи на Комисията за целите на предварителната оценка. Ако бъдат установени случаи на несъответствие с правото на ЕС, ще трябва да бъдат направени консултации с повече юристи. В зависимост от сложността на междуправителственото споразумение може да се наложи провеждането на няколко кръга от консултации с националните органи, което също така би означавало, че повече длъжностни лица, заемащи съответните йерархични нива в националната администрация, ще трябва да отделят допълнително време на този въпрос по време на фазата, предшестваща подписването на споразумението.

Какви ще са последиците за съответните предприятия, МСП и микропредприятия? Максимум 8 реда

Предвид обстоятелството, че се предвижда търговските договори да останат извън обхвата на ревизираното Решение относно междуправителствените споразумения, предложеният вариант, т.е. вариант 3, няма да има допълнително пряко отражение върху предприятията в сравнение с досегашната система. Задължителната предварителна оценка на проектите на междуправителствени споразумения от Комисията обаче би могла да забави подписването на междуправителственото споразумение и по този начин косвено да повлияе на решенията, отнасящи се до планирането и инвестициите на търговските субекти, участващи в енергийните доставки или свързаната с тях инфраструктура. За сметка на това вариант 3 също така ще подобри цялостната среда за стопанска дейност чрез постигането на по-голяма правна сигурност и произтичащата от това икономия на средства за дружествата, участващи в инвестициите и свързаните с тях подизпълнителски дейности, включително за МСП.

Ще има ли значимо отражение върху националните бюджети и администрации? Максимум 4 реда

Освен споменатите по-горе административни разходи, не се очаква предложеният вариант да окаже допълнително въздействие върху националните бюджети.

Ще има ли други значими последици? Максимум 6 реда

Въвеждането на задължителна предварителна оценка от Комисията би могло да има като последица предвидено междуправителствено споразумение с трета държава в крайна сметка да не бъде подписано или да бъде съставено или изменено по такъв начин, че да е в съответствие с правото на ЕС. Това на свой ред би могло да засегне отношенията със съответната трета държава. Подобна предварителна оценка обаче ще осигури правна сигурност и стабилност в договорните отношения между държавите членки и третите държави. Отделен въпрос е, че членовете на ЕИП или договарящите страни от Енергийната общност могат също да решат да прилагат ревизираното решение относно междуправителствените споразумения.

Г. Последващи действия

Кога ще бъде следващото преразглеждане на политиката? Максимум 4 реда

В член 8 от Решението относно междуправителствените споразумения се съдържа клауза за преразглеждане, изискваща от Комисията да изготви доклад до 1 януари 2016 г. и на всеки три години след това. Поради това, в допълнение към доклада за оценка, приложен към настоящата оценка на въздействието, предложението за преразглеждане на Решението относно междуправителствените споразумения ще бъде придружено от един първи доклад до Европейския парламент и до Съвета. Комисията възнамерява да изготви следващ доклад не по-късно от 1 януари 2020 г.